

ladása, amikor megkülönböztethetővé válnak az egyéni, csoportos és társadalmi szintű jelenségek. Az ötödik szakaszban a cselekvés felé való elköteleződés is megjelenik. A kutatásban megkérdezett feminista identitással rendelkező nőkre inkább a második szakasz erős érzelmei és a düh voltak jellemzőek, de Szabó az előadása végén az aktív elköteleződés és cselekvés melletti határozott állásfoglalása során emlékeztetett rá, hogy érdemes tudatosítanunk a feminista identitás pozitív korrelátumait is: a szolidaritás érzését, a jobb megküzdést, a kontrollérzetet és az önhibáztatás csökkenését.

Krekó Péter a *Szélsőjobb, gender és értékek* című előadásában a szélsőjobboldali szavazók értékpreferenciáiról és annak gender vonatkozásairól beszélt. A 2014-es European Social Survey adatait elemző kutatás központi kérdését a szélső jobboldalon látható *gender gap* adta, vagyis annak a kérdése, hogy miért vannak a férfiak felülreprezentálva a szélsőjobb pártok szavazótáborában, és van-e ennek az értékek szintjén magyarázható háttere. A három fő kutatási kérdés arra vonatkozott, hogy a korábbi, 2010-es elemzéshez képest:

jelen van-e még a *gender gap*, mi jellemzi a szélsőjobboldali szavazók tekintélyelvűséggel kapcsolatos attitűdjeit, és az értékpreferenciák mutatnak-e nemi különbséget a szavazóbázison belül. Krekó elmondta, hogy a 2010-es adatokhoz képest a *gender gap* nem nagyon szűkült, továbbra is 62–38% a nemi arány a férfiak javára, de a 2014-es mintán az értékpreferenciákban eltűntek a nemi különbségek, egyetlen olyan érték volt, ahol korábban nem volt különbség, de ezúttal igen: a biztonság preferálásban. A korábbi eredményekből az látszott, hogy a Jobbikra szavazó nőket a hatalomhoz való viszony különböztette meg a többi szavazótól, 2014-re a biztonság lett a fő értékkülönbség, amelyet Krekó szerint valószínűleg a Jobbik néppártosodó jellege magyaráz.

Az interdiszciplináris tudományos ülés előadásai várhatóan még ebben az évben megjelennek az Eötvös Kiadó gondozásában.

Kulcszavak: *társadalmi nem, nemi különbségek, szexizmus, heteroszexizmus, egyenlőtlenségi rezsim, genderellenes diskurzus, feminista identitás*

IRODALOM

- Chodorow, Nancy J. (2000) *A feminizmus és a pszichoanalitikus elmélet*. Új Mandátum, Budapest
- Connel, Raewyn W. (1995) *Masculinities*. University of California Press, Berkeley–Los Angeles, CA
- Downing, Nancy E. – Roush, Kristin L. (1985). From Passive Acceptance To Active Commitment A Model

of Feminist Identity Development for Women. *The Counseling Psychologist*. 13, 4. 695–709. DOI: 10.1177/0011000085134013

Hare-Mustin, Rachel T. – Marecek, Jeanne (1990) *Making a Difference: Psychology and the Construction of Gender*. Yale University Press, New Haven, CT

KITÜNTETÉSEK

Nemzeti ünnepünk, augusztus 20-a alkalmából Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter és Závogyán Magdolna, az Emberi Erőforrások Minisztériumának kultúráért felelős helyettes államtitkára tudósoknak, köztük akadémikusoknak és az MTA doktorainak is magas állami kitüntetéseket adott át.

MAGYAR ÉRDEMREND KÖZÉPKERESZTJE A CSILLAGGAL kitüntetést kapott

Csurgay Árpád István Széchenyi-díjas villamosmérnök, nanotechnológus, az MTA rendes tagja, a PPKE professor emeritusa,

Horn Péter Széchenyi-díjas agrármérnök, az MTA rendes tagja, a Kaposvári Egyetem örökös rektor emeritusa.

MAGYAR ÉRDEMREND KÖZÉPKERESZTJE kitüntetést kapott

Beluszky Pál Széchenyi-díjas geográfus, a földrajztudomány doktora, az MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Regionális Kutatások Intézetének emeritus tudományos tanácsadója,

Fodor Pál az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpontjának főigazgatója, a Történettudományi Intézet igazgatója,

Mesterházi Zsuzsanna gyógypedagógus, az ELTE professor emeritája,

Sárközy Péter az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtud. Intézetének nyugalmazott tudományos tanácsadója,

Sohár Pál Miklós Széchenyi-díjas vegyészmérnök, az MTA rendes tagja, az ELTE professor emeritusa.

MAGYAR ÉRDEMREND TISZTIKERESZTJE kitüntetést kapott

Altorjay István gasztroenterológus, az MTA doktora, a Debreceni Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára,

Antal Miklós neurobiológus, egyetemi tanár, az MTA doktora, a Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar Anatómia Szövet- és Fejlődéstani Intézetének igazgatója,

Dudás Illés gépészmérnök, az MTA doktora, a Miskolci Egyetem professor emeritusa,

Hancsók Jenő vegyészmérnök, az MTA doktora, a Pannon Egyetem tanára,

Horváth Dezső, az MTA doktora, a Szegedi Tudományegyetem egyetemi tanára,

Katona Tamás János, az MTA doktora, a Pécsi Tudományegyetem egyetemi tanára,

Kocsis Károly, az MTA rendes tagja, az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Földrajztudományi Intézetének igazgatója, a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar Földrajz-Geoinformatika Intézetének igazgatója,

Korondi Péter villamosmérnök, az MTA doktora, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára,

Németh András, az MTA doktora, az ELTE egyetemi tanára,

Patricza András okleveles villamosmérnök, az MTA doktora, a BME egyetemi tanára,

Szörényi László Széchenyi-díjas irodalomtörténész, az MTA doktora, az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Irodalomtudományi Intézetének emeritus kutatóprofesszora,

Vágvölgyi Csaba mikrobiológus, az MTA doktora, a Szegedi Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanára.

MAGYAR ÉRDEMREND

LOVAGKERESZTJE kitüntetést kapott

Galbács Gábor kémikus, az MTA doktora, a Szegedi Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi docense,

Gyarmati György történész, az MTA doktora, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltárának főigazgatója, a Pécsi Tudományegyetem egyetemi tanára,

Iványi Miklósné villamosmérnök, az MTA doktora, a Pécsi Tudományegyetem professor emeritája,

Siklós László Sándor, az MTA doktora, az MTA Szegedi Biológiai Kutatóközpont, Biofizikai Intézetének tudományos tanácsadója.

Vélemény, vita

NŐK A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIÁN

HOZZÁSZÓLÁS SOMOGYI PÉTER TAGTÁRSUNK JAVASLATAIHOZ*

Nagy László

az MTA rendes tagja

Debreceni Egyetem, Sanford Burnham Prebys Medical Discovery Institute, Orlando
lnagy@me.com

Véleményem szerint egy társadalom fejlettségének és változásokhoz való alkalmazkodóképességének fokmérője, hogy mennyire tudja és akarja integrálni a társadalom minden részhalmozának véleményét és érdekeit, és mennyire segíti elő ezen vélemények és érdekek reprezentálását a választással és/vagy ki nevezéssel létrejövő döntéshozó és véleményalkotó, -formáló testületekben. Ezen a területen hazánk jelentős lemaradásban van, és sajnos a lemaradás az utóbbi időben nem csökken, hanem nő. Ennek akadémiai és parlamenti választási ciklusokon jelentősen túlnyúló káros következményei vannak és lesznek az ország társadalmi, tudományos/

innovatív és gazdasági teljesítményére. Ennek a progresszív folyamatnak a mérföldköveiről írt Somogyi Péter oxfordi és Royal Society-beli tapasztalatai kapcsán. E példák kontextusa azonban az Egyesült Királyság, amit jelenleg éppen egy hölgy vezet mint miniszterelnök. Debrecenben és Budapesten azonban más a helyzet, mint Oxfordban és Londonban. És ez a más helyzet sajátos módon csapódik le a (tudós)társadalom aktivitásának egy nagyon szűk és speciális szegmensén, az MTA tagválasztásán. Így ha tetszik, az MTA tagválasztása helyesen képezi le az MTA-t is körülvevő társadalmi helyzetet, és ebben akár meg is nyugodhatnánk. Ám véleményem szerint az MTA-nak ennél magasabb feladata: a haladás, a progresszió képviselője és egyfajta bölcs útmutatója a gyorsan változó társadalmi és politikai prioritások őserdejében. Eb-

* Júliusi lapszámunkban jelent meg Somogyi Péter írása *Alkalmasak-e a magyar nők a Magyar Tudományos Akadémia tagságára?* címmel.